

**РЕЗЮМЕТА НА РЕЦЕНЗИРАНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК
И НА ЕДИН ОТ ЕЗИЦИТЕ, КОИТО ТРАДИЦИОННО СЕ ПОЛЗВАТ
В СЪОТВЕТНАТА НАУЧНА ОБЛАСТ (В ЕДИН ДОКУМЕНТ)**

1. *Nikolova V.V., Zhivkova S.T., Новая эпоха в развитии японского понимания языкового и культурного взаимодействия Японии с Западом (от Мэйдзи до наших дней) // В: ЯПОНИЯ: 150 лет революции Мэйдзи. Исследования российских и зарубежных ученых, посвященные 150-ой годовщине революции Мэйдзи, Санкт-Петербург: Art-xpress, 2018, с. 686-698; ISBN 978-5-4391-0369-0. Ref, Рецензирано*

Бълг. В статията са разгледани ключови моменти в историята на Япония настъпили през периода Мейджи, които оказват влияние не само на политическото и икономическото развитие на страната, но и върху езика и поставянето на книжовните норми на съвременния японски език и литература. С „отварянето” на страната, което настъпва с периода Мейджи се „отварят” нови врати към света, които намират отзвук не само в началото на ХХ век, но и днес 150 години по-късно през ХХІ век.

Рус. В статье рассмотрены ключевые моменты в истории Японии, наступившие в период Мэйдзи, которые оказали влияние не только на политическое и экономическое развитие страны, но на язык и становление литературных норм современного японского языка и литературы. С „открытием” страны, наступившим с периодом Мэйдзи „открываются” новые двери к миру, которые находят отклик не только в начале ХХ век, но и сегодня спустя 150 лет в ХХІ веке.

2. *Вяра Николова, Рецепция на съвременната японска литература в България. сп. „Издател”, изд-во „За буквите – о писменехъ”, бр. 1, 2020, с. 29-39, ISBN (print): 1510-4624, Ref.*

Бълг. Статията предлага една своеобразна периодизация на процеса на рецепция и запознаване на българския читател с японската литература и култура. Представени са отделни издания и различни аспекти на процесите, които оказват влияние върху разпространението на японската литература в България.

Рус. Статья предлагает своеобразную периодизацию процесса рецепции и ознакомления болгарского читателя с японской литературой и культурой. Представлены отдельные издания и разные аспекты процессов, которые оказали влияние на распространение японской литературы в Болгарии.

3. *Mariya Nikolova, Vyara Nikolova, Denitsa Dimitrova, To the issue of protection and promotion of Orthodox churches in the border zones of Bulgaria (tourist routes and advertising), Horizons International Scientific Journal, Series A, Social Sciences and Humanities, Bitola, том:Year XII, брой:Volume 23, 2018, с. 493-501, ISSN (online):1857-9884, doi:10.20544/HORIZONS.A.23.2.18*

Бълг. В статията са представени добрите практики за популяризиране и социализация на православни паметници в многорелигиозни региони в граничните зони на Република България. Град Златоград е особен избор. Той е на самата граница между България и Гърция, където по-голямата част от населението са мюсюлмани. Градът представлява туристически интерес по две причини: има граничен митнически и контролен пункт и има уникален етнографски комплекс, където са демонстрирани характерни за региона занаяти.

Рус. В статията представен е опит на реализация на добрата практика популяризации и социализации православных памятников в многоконфессиональных регионах в приграничных зонах Республики Болгария. Город Златоград является особым выбором. Находясь на самой границе между Болгарией и Грецией, где большинство населения составляют мусульмане. Город представляет туристический интерес по двум причинам: есть пограничная таможня и контрольно-пропускной пункт, а также уникальный этнографический комплекс, в котором демонстрируются типичные для региона ремесленные изделия.

4. **Николова В.В., Кратък преглед на изданията свързани с Япония през последните 25 години (обща тенденция и перспективи за развитие)**, Сб. доклади от научна конференция с международно участие посветена на 25-годишнината на специалност Японистика в СУ „Св. Климент Охридски“ на тема: „Бъдещи хоризонти“, 2016

Бълг. Представен е един ретроспективен поглед към изданията в България, които касаят японския език и култура. В статията са включени научни издания, както и научно-популярни заглавия написани от български автори, така и книги представящи научната и изследователска продукция на първите възпитаници на българската японистика в София.

Рус. В статията представен в ретроспективном разрезе обзор изданий в Болгарии, посвященных японскому языку и культуре. Это и научные издания, а так же научнопопулярные написанные болгарскими авторами, в том числе представлена научная и исследовательская продукция первых выпускников болгарской японистики в Софии.

5. **Николова В.В., Русское слово и место русской культуры на занятиях РКИ для студентов нефилологического профиля**, Сб. Докладов Международной научно-методической конференции „Русское слово и диалог культур в современном мире“ (02-07.10.2013). 80 лет преподавания русского языка и литературы. – Букурещ, Filologie ruşa, №2, 2014, Т. 3, с. 262-269; ISSN-L 1224-2993, ISSN 2285-5882.

Бълг. Изучаването на чужд език неминуемо е свързано с изучаването на традициите и културните особености на носителите на изучавания език. Целта на статията е да представи актуални проблеми, които изникват на начален етап от обучението по руски език като чужд в българска аудитория. Представени са характерни трудности при работа със студенти с нефилологически профил.

Рус. Изучение иностранного языка неразрывно связано с изучением традиций и культурных особенностей носителей изучаемого языка. Цель работы представить актуальные проблемы, которые возникают на начальном этапе изучения РКИ в

болгарской аудитории. Представлены характерные трудности при работе со студентами нефилологического профиля.

6. *Николова В.В., К вопросу о сопоставительном анализе словосочетаний, выражающих сравнение*, Болгарская русистика, бр.:1-2, 2007, с. 126-132; ISSN 0323-9160.

Бълг. В статията са представени словосъчетания, изразяващи сравнение, проведено е съпоставително изследване между три славянски езика: български, руски и украински език. Темата е актуална не само като обект на сравнителното славянско езиковедие, но и методиката на чуждоезиковото обучение. Предвид проведеното анкетно проучване въз основа на което е събран емпиричен материал, който може да бъде използван при различни аспекти на чуждоезиковото обучение по руски и украински език, статията разширява кръгозора на читателя, който проявява интерес към изучаването на славянски езици.

Рус. В статията са представени словосочетания, изразяващи сравнение, проведено сопоставително изследване между трима близкородственними езиками: българским, русским и украинским. Тема является актуальной не только как объект сравнительного славянского языковедия, но и методики обучения иностранным языкам. Учитывая проведенное анкетное исследование на основе собранного эмпирического материала, который может быть использован при разных аспектах изучения иностранного языка (русского и/или украинского), статья расширяет кругозор читателя, проявляющего интерес к изучению славянских языков.

7. Vyara Nikolova, Maria Simeonova, **Literary texts through vision or reflections on the sensory perception of fiction**. EDULEARN20, 12th International Conference on Education and New Learning Technologies, 2020, ISSN (online): 2340-1117, ISBN:978-84-09-12031, doi:10.21125/edulearn.2019.0634, Ref, Web of Science

Бълг. Художествената литература предоставя на читателя възможност да се откъсне от реалността и му позволява да се потопи в друг свят на образи и възприятие. Всеки нов начин на възприятие допринася за "проникването" на по-дълбоко ниво на многопластово и многоизмерно изкуство на писане. Днешният свят на технологиите и технологичния напредък ни дава възможност да възприемаме произведение на литературното изкуство не само като текст (прототип на същото), но и като аудио и визуално изображение. Тази нова визуализация води до нов начин на възприемане - през гледната точка на читателя и зрителя като тук режисьора е като посредник. Тази разработка представя изследване на текстовото и аудиовизуалното възприятие на японския автор Сосеки Нацуме (литература и кино в едно). И начините за въвеждането им в класната стая. Японската култура и японските възприятия в съвременната японска литература, които бяха силно повлияни от Запада. Актуализиране на зададените теми в изкуството на Сосеки Нацуме и рецепция на неговото творчество в България и Русия.

Рус. Художественная литература дает читателю возможность оторваться от реальности и позволяет ему ей погрузиться в другой мир образов и восприятия. Каждый новый способ восприятия способствует «проникновению» на более

глубоком уровне многослойного и многомерного искусства письма. Современный мир технологий и технологических достижений дает нам возможность воспринимать произведение литературного искусства не только как текст (его прототип), но также как аудиоизображение и визуальный образ. Эта новая визуализация ведет к новому способу восприятия - через точку зрения читателя-посредника и режиссера-посредника. Эта работа представляет собой исследование текстового и аудиовизуального восприятия японского автора Сосеки Нацуме (литература и кино в одном). И способы представить их в классе. Японская культура и японское восприятие в современной японской литературе, которые были под сильным влиянием Запада. Обновление заданных тем в творчестве Нацуме Сосеки и рецепция его работ в Болгарии и России.

8. *Gergana Petkova, Stela Zhivkova, Vyara Nikolova, Tsvetomira Ivanova*, **Identifying Challenges to Foreign Language Education and Designing a Strategy for Future Development of Japanese Studies at Sofia University, Bulgaria**, 12th annual International Conference of Education, Research and Innovation Seville, Spain. 11-13 November., 2019, pages:3636-3640, ISSN (online):2340-1095, ISBN:978-84-09-14755-7, Ref, Web of Science

Бълг. През 2019 г. катедра „Японистика“ проведе поредица от инициативи, предназначени да изследват текущото състояние на японистиката, открита към академично ниво; да анализира както потребностите на преподавателите, така и на студентите; да създаде визия за собственото си бъдещо развитие в условията на силно конкурентна среда, динамични геополитически условия и сериозни икономически предизвикателства. С помощта на анкети, интервюта, широк спектър от дейности, свързани с проекти, сравнителен анализ и теренни проучвания, ние се стремим да представим картината на образователните аспекти на японските изследвания в България, както и да изясним непосредствените задачи, които академичното образование трябва да преодолее с цел да се осигури висококачествено филологично образование, както и да се запази силно присъствие в академичната общност както на национално, така и на международно ниво.

Рус. В 2019 году Кафедра Японистики запустила серию инициатив, направленных на изучение текущего состояния японистики на академическом уровне; анализировать потребности, как преподавателей, так и студентов; создать видение своего будущего развития в контексте высокой конкурентной филологической среды, динамичных геополитических условий и серьезных экономических проблем. Посредством анкетных опросов, собеседований, широкого спектра связанных с проектами мероприятий, сравнительного анализа и полевых исследований мы стремимся получить представление об образовательных аспектах изучения японского языка в Болгарии. А также прояснить насущные задачи, которые необходимо срочно решить в сфере академического образования с целью предоставления высококачественного филологического образования, а также для сохранения сильного присутствия в академической сфере на национальном и международном уровнях.

9. *M.S. Nikolova, V. Vasileva, S. Stancheva, V.V. Nikolova*, **The experience of the University of Library studies and Information Technologies with the expansion of the University Education in the sphere of cultural heritage by studying local cultural policies**,

EDULEARN19, 11th International Conference on Education and New Learning Technologies, 2019, pp: 2346-2348, ISSN (online) 2340-1117, ISBN 978-84-09-12031, doi:10.21125/edulearn.2019.0634, Ref, Web of Science

Бълг. В днешната глобализирана Европа има все по-интензивни процеси на културно общуване, ролята на националното културно наследство все повече се споменава за запазването на националната идентичност и развитието на националното самосъзнание. В исторически план религията е оказала значително влияние върху културното многообразие и неслучайно религиозните храмове се изучават не само като ритуални храмове, но и като паметници на културата. Всеки народ внимателно подготвя специалисти, които да се грижат, защитават и популяризират своето културно наследство. Изучаването на културното наследство е в контекста на хуманитарните науки и основната цел е овладяване на методологията на научните знания в областта на културното наследство. Студентите имат за цел да изградят комплекс от знания, навици и умения, за да използват основните понятия на историята, археологията, архитектурата, изобразителното изкуство и др., които задълбочават професионалната си подготовка.

Рус. В сегодняшней глобализованной Европе происходят все более интенсифицированные процессы культурного общения, роль национального культурного наследия все чаще упоминается в сохранении национальной самобытности и развитии национального самосознания. Исторически религия оказала значительное влияние на культурное разнообразие, и не случайно религиозные храмы изучаются не только как ритуальные храмы, но и как культурные памятники. Каждый народ тщательно готовит специалистов для заботы, защиты и продвижения своего культурного наследия. Изучение культурного наследия находится в гуманитарном контексте, и главная цель – овладеть методологией научных знаний в области культурного наследия. Студенты стремятся создать комплекс знаний, навыков и умений, чтобы использовать фундаментальные основы истории, археологии, архитектуры, изобразительного искусства и т. д., которые углубляют их профессиональную подготовку.

10. S. Denchev, M.S. Nikolova, V.V. Nikolova, **The university educational environment as a factor for creating professional practical skills in the sphere of tourism**, INTED2019: 13th International Technology, Education and Development Conference, 2019, с. 2360-2363, ISSN (online): 2340-1079, ISBN 978-84-09-08619-1, doi:10.21125/inted.2019.0649, Ref, Web of Science

Бълг. Появата и развитието на информационното общество се определя от промяната като основна движеща сила на социалното развитие. Съвременната промяна зависи от значението на информацията като основен ресурс за всички сфери – политика, управление на държавата, икономика, образование, здравеопазване, култура. В този контекст най-често се използва терминът „информационна среда“. Има много въпроси относно начините на придобиване на знанието, неговото съхранение, обработка и приложение на практика. Можем спокойно да твърдим, че развитието и усъвършенстването на информационната среда на всичките ѝ нива на образователните структури са основен фактор за реализирането на нови образователни парадигми, които са елемент от университетската информационна среда.

Рус. Появление и развитие информационного общества определено изменением как основной движущей силы социального развития. Современные изменения зависят от значения информации как основного ресурса для всех сфер – политики, государственного управления, экономики, образования, здравоохранения, культуры. В этом контексте наиболее часто используется термин «информационная среда». Существует много вопросов относительно способов приобретения знаний, их хранения, обработки и применения на практике. Мы можем с уверенностью утверждать, что развитие и совершенствование информационной среды на всех ее уровнях образовательных структур стало основным фактором для реализации новых образовательных парадигм, являющихся элементом информационной среды университета.

11. Николова В.В., Николова М.С. **Вклад пловдивских издателей и переводчиков в процесс популяризации русской литературы в Болгарии после Освобождения**, Материалы XIV конгресса МАПРЯЛ'19, „Русское слово в многоязычном мире” (г. Нур-Султан, Казахстан, 29 апреля – 3 май 2019 года) / Ред.кол.: Н.А. Боженкова, С.В. Вяткина, Н.И. Клушина и др. – СПб.:МАПРЯЛ, 2019, с. 1904-1911. ISBN 978-5-9906636-9-5.

Бълг. В статията е представена дейността на пловдивските издатели и преводачи, които допринасят в процеса на популяризиране на руската литература в България през първите десетилетия след Освобождение (след 1878 година).

Рус. В статье представлена работа основных пловдивских издателей и переводчиков, которые внесли свой вклад в процесс популяризации русской литературы в Болгарии в первые десятилетия после Освобождения (после 1878 года).

12. *Гергана Петкова, Вяра Николова, Поливалентное образование в поликультурной взаимообусловленной среде*, Японский язык в ВУЗЕ: Актуальные проблемы образования, vol:19, 2019, с. 158-168, ISSN (print):978-5-6042922-3-5, Ref, др.(РИНЦ)

Бълг. В статията е представен един от проектите на катедра Японистика, който има за цел да разработи модел за мотивация и стимулиране на образователния процес като се използва поликултурна неформална среда на общуване между студенти изучаващи японски език и култура.

Рус. В статье представлен один из проектов кафедры Японистики, целью которого было разработать мотивационную модель образовательного процесса, используя поликультурную неформальную среду общения между студентами, изучающими японский язык и культуру.

13. *Nikolova V.V., Denchev S., Nikolova M.S., Vasileva S., Widening the professional competences of students by including them in academic research projects*, 11th International Conference of Education, Research and Innovation, Seville (Spain), издателство:ICERI2018 Proceedings (browse) , 2018, с. 1757-1760, ISSN (print):2340-1095, ISBN:978-84-09-05948-5, doi:10.21125/iceri.2018.1391, Ref, Web of Science

Бълг. В статията е споделят опитът на екипа от университетски преподаватели, които активно и нетрадиционно прилагат метода „Учене чрез работа“. В своята академична практика преподавателите включват студенти в научни проекти и

прилагат различни иновативни методи за преподаване чрез практическо прилагане на теоретични знания. Също така екипа споделя създаването на условия и възможности за бъдещата реализация на специалистите за участие във фундаментални изследвания несъмнено допринасят за тяхното научно изследване и развитие. Разработването и изпълнението на академични проекти в академична среда дават възможност за модернизиране на методиката на преподаване чрез прилагане на подходящи форми за прилагане на „Учене чрез работа“.

Рус. Статията делится опытом команды преподавателей университета, активно и нетрадиционно внедряющих метод «Обучение на практике». В своей академической практике преподаватели включают студентов в свои исследовательские проекты и применяют различные инновационные методы обучения через практическое применение теоретических знаний. Также команда показывает свой метод создания условий и возможностей для будущего участия специалистов в фундаментальных исследованиях, несомненно, способствует их научному развитию. Разработка и реализация академических проектов в академической среде позволяет модернизацию методики преподавания путем применения соответствующих форм «обучения на практике».

14. *Николова В.В., Николова М.С., Актуальные практики сохранения христианских памятников и религиозных традиций в Болгарии*, „Основные направления реализации программы действий по международному десятилетию сближения культур”, Материалы Международной научно-практической конференции (г. Алматы, Казахстан, 15-16 ноября 2108), Т. 1, Алмати, 2018, с. 217-221; ISBN 978-601-298-727-0.

Бълг. В статията са разгледани съвременните практики за опазване на православните храмове и религиозните традиции в България. Всички наблюдения и изследвания са направени лично от авторите на изследването в рамките на проект свързан с изграждането на модел за опазване и популяризиране на религиозните паметници в страната. Въз основа на събрания материал и направените наблюдения и проучвания в различни градове и населени места в България са направени изводи, че днес населението трепетно се отнася към паметниците на православията и активно участва в тяхното опазване и съхранение.

Рус. В докладе рассмотрены современные практики сохранения православных храмов и религиозных традиций в Болгарии. Все наблюдения сделаны лично авторами процессе работы по проекту ДН 15/4. На основе собранного материала и наблюдений в различных городах и селах в Болгарии сделаны обобщения, что в наше время население бережно относится к памятникам православия и активно участвует в их сохранении.

15. *Николова В.В., К вопросу иероглифического письма как социолингвистического феномена в процессе изучения японского языка.*, Языки стран Дальнего Востока, Юго-восточной Азии и Западной Африки, 2018, с. 243-248; ISBN 978-5-906623-34-8.

Бълг. Йероглифната писменост в японския език има своите предимства и недостатъци. Всяка писменост е неразделна част от развитието на определен народ, неговата история и културно наследство. Ще се обърнем към особеностите на японския език и графичния „отпечатък“ на социума, който, несъмнено, се отразява и върху развитието на езика като такъв и върху носителите на съответния език.

Рус. Иероглифическое письмо в японском языке имеет свои преимущества и недостатки. Любое письмо является неотъемлемой частью развития определенного народа, его истории и культурного наследия. Обратимся к особенностям японского языка как графическому отображению социума, которое, несомненно, сказывается и на развитии языка как такового, и на носителях соответствующего языка.

16. *Николова М.С., Николова В.В., Трудности в процессе преподавания русского языка и русской литературы в нефилологическом вузе в Болгарии*, Русистика: вчера, сегодня, завтра, 2018, с. 738-746; ISBN 978-619-91044-0-8.

Бълг. В статията е поставен акцент върху ролята на историческите фактори, които оказват съществено влияние върху преподаването и популяризирането на руския език и руската литература през XX век в България в контекста на съвременните условия на развитие. Изведена необходимостта от преподаване на фонов и междисциплинарни знания в усвояването на руски език и руска литература в българска аудитория при подготовка на неспециалисти в нефилологически вуз.

Рус. В статье поставлен акцент на роль исторических факторов, оказавших соответствующее влияние на преподавание и популярность русского языка и русской литературы XX века в Болгарии в контексте современных условий развития. Выявлена потребность в преподавании фоновых и междисциплинарных знаний при усвоении русского языка и русской литературы в болгарской аудитории нефилологического вуза.

17. *Николова В.В., Николова М.С., Минчева К.К., Музеят и музейният фонд към читалище Алеко Константинов в с. Павелско – настоящо състояние и бъдещо развитие*, Сб. Общество на знанието и хуманизмът на XXI век. Тринадесета юбилейна национална научна конференция с международно участие (1.11.2015), изд-во „За Буквите - О писменехъ“, 2016, с. 348-353; ISBN 1314-7099.

Бълг. В настоящия текст са представени миналото, настоящето и перспективите за развитие на музея към читалище „Алеко Константинов“ в с. Павелско, като пазител на културно-историческото наследство в региона на Централните Родопи. Направен е обзор на състава и съвременното състояние на музея, като са изтъкнати положителните и отрицателните черти в организацията и управлението му. На базата на реализирани дейности от научноизследователски проект на екип от преподаватели, докторанти и студенти от УниБИТ е направен количествен анализ на

експонатите от фонда. Очертано е значението и ролята на проекта за учебно-образователния процес на студентите.

Рус. В настоящей статье представлено прошедшее, настоящее и будущее перспективы развития музея при читалище имени Алеко Константинова в селе Павелско. Музей как хранитель культурно-исторического наследия в регионе Централных Родоп. Сделан обзор состава и состояния музея на сегодняшний день, а также выявлены положительные и отрицательные черты в его организации и управлении. На основе проделанных преподавателями, аспирантами и студентами Университета библиотковедения и информационных технологий работ по научно-исследовательскому проекту сделан количественный анализ экспонатов существующего фонда. Очерчено значение и роль проекта посвященного учебно-образовательному процессу студентов.

18. *Николова В.В., Иванова К., Езикът като средство за постигане на сътрудничество и културен обмен в студентската общност*, Сб. Общество на знанието и хуманизмът на XXI век. Дванадесета юбилейна национална научна конференция с международно участие (1.11.2014)., изд-во: "За Буквите - О писменехъ", 2015, с. 173-175; ISSN 1314-7099.

Бълг. Езикът като средство за общуване и постигане на комуникация и сътрудничество и културен обмен това е основно не само желание, но и цел на всеки, който преподава език, било то роден или чужд. В статията са открити основните проблеми, с които се сблъскват както преподавателите по чужд език, така и студентите както от филологически така и от нефилологически специалности. И е представен един „сплотяващ“ проект – фестивал на руския език под надслов: „Друзья! Прекрасен наш союз!“. Проект, в който преподаватели и студенти имат възможността да обменят опит, да премерят „сили“ на ниво знания за руския език и по руски език.

Рус. Язык как средство общения и достижения коммуникации и сотрудничества и культурного обмена, что является основным не только желанием, но и целью каждого, кто преподает язык, будь то родной или иностранный. В статье выявлены основные проблемы, с которыми сталкиваются как преподаватели иностранного языка, так и студенты как филологических, так и нефилологических специальностей. И представлен совместный проект – фестиваль русского языка под названием: „Друзья! Прекрасен наш союз!“. Проект, в котором преподаватели и студенты получили возможность обменяться опытом, примерить „силы“ на уровне знания о русском языке и по русскому языку.

19. *Николова В.В., Процесс обучения иностранному языку и развитие мотивации в изучении РКИ*, Сб. Материалов XIII Конгресса МАПРЯЛ'15 „Русский язык и литература в пространстве мировой культуры“ (г. Гранада, Испания, 13-20 сентября 2015) / Ред. кол.: Л.А. Вербицкая, К.А. Рогова, Т.И. Попова и др. – В 15 т. – Т. 10. – СПб.: МАПРЯЛ, 2015, Т. 10. с. 764-769; ISBN 978-5-9906635-0-2.

Бълг. В предложената статия са представени основни фактори, които могат да послужат като стимул в процеса на развитие мотивационните цели на студентите. Студентите не винаги ясно разграничават целта и мотивацията си при изучаването на чужд език. Следователно, при липса на ясна цел липсва и ясно придвижване към нейното постигане и развитието на основни умения за владеене на езика в различните му аспекти: четене, писане, разбиране на устна реч. Разглеждани са принципите на организация на учебния процес, които съдействат за постигането на конкретни резултати в обучението.

Рус. В предлагаемой статье представлены основные факторы, которые могут служить стимулами в процессе развития мотивационных целей студентов. Студенты не всегда четко разграничивают цель и мотивацию в изучении иностранного языка. Следовательно, при отсутствии четкой цели отсутствует и ясное продвижение к ее достижению и развитию основных умений владения языком в разных аспектах: в чтении, письме, понимании устной речи. Рассматриваются принципы организации учебного процесса, способствующие достижению конкретных результатов в обучении.

20. *Николова В.В., Роль эмиграции и русской драматургии в историкокультурном наследии Болгарии*, Сб. Материалов Международной научно-практической онлайн-конференции „Славянская культура в Европе (история, настоящее и будущее)” София-Москва, 2015, стр.:153-158, ISBN 978-5-902899-12-9.

Бълг. В статията са разгледани исторически обусловени явления и събития в живота на българския народ, които изиграват съществена роля в развитието на художествената литература и професионалния театър след Освобождението в края на XIX век.

Рус. В статье рассмотрены исторически обусловленные явления и события в жизни болгарского народа, которые оказали существенную роль в развитии национальной художественной литературы и профессионального театра после восстановления суверенитета государства в конце XIX века.

21. *Николова В.В., Петкова Г.Р., Глобализация, европейская языковая рамка и новые тенденции в обучении иностранным языкам (на примере изучения японского языка и культуры)*, Научный журнал (статьи, доклады Первого Международного виртуального форума в Японии по русистике, культуре, педагогике „Социокультурные и филологические аспекты в образовательном и научном контексте” (гр. Киото, Япония, 25-29 сентября 2014), 2014, с. 466-470; ISBN 978-4-905726-34-0.

Бълг. Преподаването на чужд език включва едновременно търсене на нова методология, както и актуализиране на класически средства в опит да се помогне на учащите да трансформират информация и знания в умения и способности. Без да се трансформират в умения, знанията остават само в краткосрочната памет и скоро се

губят, оставяйки учащите не само с лоши резултати в работата, но и с понижена мотивация. С настоящото изложение ще очертаем рамката на събитията, инициирани от специалност Японистика към Софийския университет в унисон с най-новите тенденции в чуждоезиковото обучение с основен акцент върху уменията „умея да правя“ (can-do).

Рус. Преподаване на чуждоезиковия език включва едновременно търсене на нови методологии, а също и обновяване на класическите средства в опит да се помогне на учащите преобразуват информацията и знанията в умения и навики. Не трансформирани в умения, знанията остават само в кратковременната памет и бързо се губят, оставяйки учащите не само с лоши резултати, но и с понижена мотивация. В настоящата статия ще опишем условията на мероприятията, инициирани от специалност Японистика при Софийския университет в съответствие с най-новите тенденции в изучаване на чуждоезиковия език с особено внимание на уменията «умение да правя» (can-do).

22. Николова В.В., Стимулиране на развитието на устната реч при изучаване на чуждоезиковия език от студентите на нефилологическия профил (специалисти в сферата на туризма), Сб. Теоретични и методични проблеми на руския език като чуждоезиков в традиционната и корпусна лингвистика. X международен симпозиум. МАПРЯЛ 2010. – Велико Търново, 2014, с. 576-580; ISBN 1312-3069.

Бълг. Обучението по чуждоезиков език предполага използването на различни начини за стимулиране на комуникационната и речева дейност. При работата със студенти от нефилологическия профил трябва да се отчита и професионалното направление, в което се обучават студентите и по този начин да се търси правилен подход за развитие на езиковите компетенции и изработка на навики, знания. Сред инструментите в процеса на изучаване на чуждоезиков език и стимулиране на развитието на устната реч е уменията да се подготви и да се представи мултимедийна презентация, като индивидуален или групов проект по предварително зададена тема.

Рус. Обучение на чуждоезиков език предполага използването на различни методи стимулиране на комуникационната и речева дейност. При работата със студентите на нефилологическия профил трябва да се отчита и професионалното направление, в което се обучават студентите и по този начин да се търси правилен подход за развитие на езиковите компетенции и изработка на навики, знания. Сред инструментите в процеса на обучение на чуждоезиков език и стимулиране на развитието на устната реч е уменията да се подготви и да се представи мултимедийна презентация, като индивидуален или групов проект по предварително зададена тема.

23. Николова В.В., Изучаване на руския език като чуждоезиков и съвременното развитие на туризма, Сб. Иноезиков образование в съвременния свят. Т. 2. – М., 2013, стр.:59-65, ISBN 978-5-85024-163-9.

Бълг. Мотивация и стимула при изучаването на чужд език е продиктувана и от сферата в която биха работили бъдещите специалисти, дипломиращи се студенти. Сред направленията за пряка реализация с чужд език е туризмът и работата с туристи. България е туристическа дестинация и голям дял от туристическия поток са именно от Русия, което предопределя интересът на студентите обучавани в научно направление информационни ресурси в туризма да се ориентират към избора да учат руски език като чужд. В предложената статия са представени тенденциите за разширяване и разгръщане на учебния материал по чужд език (руски) в процеса на подбор на теми свързани с туризма и туристическия бизнес.

Рус. Мотивация и стимул при изучении иностранного языка вызваны и сферой в которой будут работать будущие специалисты, выпускники вузов. Среди направлений прямой реализации специалистов, владеющих иностранным языком – туризм и работа с туристами. Болгария является туристическим направлением и весомая часть туристов именно из России, что предопределяет интерес студентов в научном направлении информационные ресурсы в сфере туризма ориентироваться к изучению русского языка как иностранного. В предложенной статье представлены тенденции расширения и раскручивания учебного материала по иностранному языку (русскому) в процессе подбора тем, связанных с туризмом и туристическим бизнесом.

24. *Николова В.В., Илиева Д.И., Паремии в процессе изучения иностранного языка – необходимость или следование моде в методике обучения*, Сб. докладов Международной конференции и VII международном научно-практическом семинаре „Многоязычие и межкультурная коммуникация: Вызовы XXI века” (11-13 октября 2013). – Прага, 2013 (сборник аннотаций, с. 39 и диск с текстами докладов), 2013, ISBN 978-80-87398-47-0.

Бълг. В статията е разгледан един от компонентите за разширяване и стимулиране мотивацията на обучаваните – осъзнато въвеждане на паремии в процеса на обучение по руски език като чужд. Описани са предимствата от тяхното използване, свързани с това, а също така са набелязани пътищата за усъвършенстване и развитие на този похват за стимулиране на учебния процес, който води до по-плавно развиване на знанията не само на самия чужд език, но и развитието на познанията в областта на езиковото културно-историческо наследство, традиции и обичаи на носителите на съответния изучаван чужд език.

Рус. В статье рассматривается один из элементов расширения и стимулирования мотивации обучаемых – осознанное введение паремий в процесс обучения РКИ. Описаны преимущества их использования и проблемы, связанные с этим, а также намечены пути усовершенствования и развития этого приема стимулирования учебного процесса, который ведет к, более плавному, развитию знания не только самого иностранного языка, но и к развитию познаний в области языкового

культурно-исторического наследия, традиций и обычаев носителей изучаемого языка.

25. *Николова В.В., Межкультурное взаимодействие Болгарии и России при распространении переводов русской драматургии в печати и на сцене (исторический аспект)*, Сб. Русистика: язык, культура, перевод. Юбилейная международная научная конференция. , 2012, стр.:576-584, ISBN 978-619-152-022-0.

Бълг. В статията са представени процесите на взаимодействие между културата на България и Русия на ниво развитие на професионалния театър, а също и в областта на книгоиздателския репертоар. Историческото развитие като фактор за взаимодействие и взаимопроникване, които са обусловени и от географското местоположение на България и от политическите и икономически отношения в края на XIX и началото на XX век.

Рус. В статье представлены процессы взаимодействия между Болгарией и Россией на уровне развития профессионального театра, а так же и в сфере книгоиздательского репертуара. Историческое развитие как фактор взаимодействия и взаимопроникновения, обусловленные и географическими местоположением Болгарии и политическими и экономическими отношениями в конце XIX и начале XX века.

26. *Николова В.В., Жаблянова Г., Подобряване на межкултурните комуникации и стимулиране на учебно-изследователската дейност на студентите от УниБИТ чрез повишаване на знанията по чужд език.*, Сб. Общество на знанието и хуманизмът на XXI век. Десета юбилейна национална научна конференция с международно участие (1.11.2011), София: Изд-во „За буквите – О писменехъ”, 2012, с. 271-274; ISBN 1314-7099.

Бълг. Статията има за цел да представи един от аспектите в процеса на преподаване на чужд език (руския), а именно обвързването на теоретичното аудиторно обучение с практическото извънаудиторно като стимул и мотивация към студентите от нефилологически профил. Представен е тематичен проект, който обвързва чуждоезиковото обучение с межкултурния обмен и опознаване на културното и историческо наследство като един от компонентите в процеса на преподаване.

Рус. Статья имеет целью представить один из аспектов в процессе преподавания иностранного языка (русского). А именно, взаимосвязь теоретического аудиторного обучения с практическим внеаудиторным обучением как стимул и мотивация студентов нефилологического профиля. Представлен тематический проект, который связан как обучением иностранному языку, так и с межкультурным обменом и ознакомлением с культурным и историческим наследием как одного из компонентов в процессе преподавания.

27. *Николова В.В., Чеховская драматургия в Японии и Болгарии (распространение и влияние)*, Проблемы литератур Дальнего Востока. Материалы V Международной научной

конференции. 27 юния – 1 июля 2012 г.: в 3 т. // Отв. ред. Е. А. Серебряков, Фудзита Рина. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2012. – Т. 3, с. 90-101; ISBN 978-5-288-05312-2.

Бълг. В ретроспективен план статията разглежда съдбата на драматургичното творчество на А. П. Чехов в Япония и България. Предлага на читателите един паралел между две географски отдалечени държави, които преминават през сходни културни търсения, като се обръщат към драматургията на руската класика не само като читатели, но и като театрални зрители. Така чрез руската литература авторът на статията се опитва да открие допирните точки между литературните търсения на новото японско общество след Реставрацията Мейджи, която настъпва през 1868 г. и освободеното българско общество, което активно се пробужда след настъпване на Освобождението през 1878 г.

Рус. В ретроспективном плане статья рассматривает судьбу драматургического творчества Антона Павловича Чехова в Японии и Болгарии. Вниманию читателя предлагается параллель между двумя географически удаленными странами, которые проходят через схожий культурный поиск, обращаясь к драматургии русской классики не только как читатели, но и как театральные зрители. Таким образом, через русскую литературу автор статьи пытается выявить схожие процессы с точки зрения соприкосновения в литературных поисках нового японского общества послед Реставрации Мэйдзи, которая наступает в 1868 г. и освобожденного болгарского общества, которое активно пробуждается после наступления Освобождения в 1878 г.

28. *Мария Николова, Вяра Николова, Николова В.В., Николова М.С., Читалищният музей в село Павелско - пазител на културно-историческото наследство*, по проект, издателство: "За буквите - О писменехъ", 2015, 54 с., ISBN:978-619-185-207-9.

Бълг. Студията представя чрез образът и образецът на читалищният музей в село Павелско един модел за опазване и популяризиране на културно-историческото наследство в района. Музеят като пазител на родовата памет и историческото минало на местното население.

Рус. Работа предлагает своим читателям образ и образец читалищного музея в селе Павелско – модель сохранения о популяризации культурно-исторического наследия в районе. Музей как хранитель родовой памяти и исторического прошлого местного населения.